

Nisse 2030, een dorpsvisie

Versie 6 februari 2024, goedgekeurd door de Dorpsraad, vastgesteld in de Jaarvergadering van de Dorpsraad op 15 mei 2024

Inleiding

Nisse is een mooi, klein, rustig en groen dorp in de Zak van Zuid-Beveland. Nissenaren zijn grotendeels tevreden met hun dorp en willen dat blijven. Daarom heeft de Dorpsraad samen met de inwoners en andere belanghebbenden een dorpsvisie opgesteld. In de dorpsvisie staat wat we de komende jaren willen en doen om Nisse te houden zoals het is en te verbeteren waar het wenselijk voorkomt. Indien de actualiteit dit vergt zal de dorpsvisie aangepast worden.

Wonen

Mensen van alle leeftijden moeten in Nisse kunnen blijven wonen. Daarvoor hebben we een betere balans in het woningaanbod nodig. Er wordt daarom onderzocht hoe wonen voor starters en ouderen kan worden gefaciliteerd. Bijvoorbeeld met goedkope woningen voor starters en een aangepaste woonvorm voor ouderen. Het karakter en de schaal van Nisse mag daardoor niet onder druk komen te staan. De actuele situatie is dat er voornamelijk koopwoningen zijn in Nisse. De uitbreiding van het woningaanbod kan, op dit moment, omdat er onvoldoende bouwgrond beschikbaar is, vrijwel alleen op het voormalig terrein van de tennisvereniging. Tot 1 november 2024 staan daar wooncontainers ten behoeve van opvang van Oekraïners.

Vanuit de gemeente en de woningbouwvereniging is aangegeven dat er aansluitend op die plek diverse moeten komen. Uit een enquête onder de inwoners van Nisse in 2023 is niet gebleken dat er onder de bewoners een wens is voor een huurwoning. Kennelijk rust er op de gemeente en/of de woningbouwvereniging een verplichting dit toch te realiseren.

Voor het straatbeeld is wel van belang waar welke koop- en of huurwoningen worden gesitueerd, zodat het landelijke karakter zo veel mogelijk gewaarborgd wordt. Dit betreft uiteraard ook de vorm van de bouw en uitstraling. De bouw aan de Schuurhoek, dat alom geprezen wordt als passend in de omgeving met landelijke uitstraling, zou als voorbeeld kunnen dienen. Het is uitermate geschikt om diverse woonvormen te situeren en past goed in het straatbeeld van de Van der Poest van Clementstraat. Ook het Tiny Houses-project zoals in Hoedekenskerke zou wellicht (deels) een optie kunnen zijn.

Werken

De werkgelegenheid voor de bewoners van Nisse ligt in Nisse, in de regio en daarbuiten. Daar zijn we tevreden mee. Er zijn lokaal de nodige particuliere (ZZP'er) bedrijven. We zien ook lokale mogelijkheden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld bij de exploitatie van Koek en Leut, De Akkerwinde en in het onderhoud van groen in het dorp.

Nisse heeft een aantal grotere bedrijven. Die willen we in Nisse houden in de huidige omvang (2023). Aan uitbreiding van deze bedrijven of met nieuwe grote bedrijven is geen behoefte. Het is belangrijk om het “kleine” in het karakter van Nisse te behouden. Uitbreidingsplannen dienen in het economisch belang van het dorp als geheel te zijn. Die belangen moeten ook ingepast worden in het landschappelijk karakter van Nisse en niet voor toename van overlast zorgen.

Welzijn

We willen de leefbaarheid van ons dorp behouden en waar mogelijk verbeteren. Daarom zijn we actief met het in stand houden van verenigingen, koesteren we de kenmerkende sociale cohesie en zien we om naar elkaar.

Het Dorpshuis, Koek en Leut, TON en de Rommelmarktvereniging zijn belangrijke pijlers voor de inwoners. 't Dorpsuus geeft gelegenheid voor allerlei activiteiten waaronder yoga, pilatus en gym voor kinderen. Ruimte voor bijeenkomsten en horeca. TON organiseert tal van activiteiten met name voor de jeugd. Ook is er een wandelclub.

Jongeren moeten zich ook thuis kunnen voelen in het dorp. We hechten veel waarde aan ontmoetingsmogelijkheden voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Het speelterrein is, dankzij inzet van de jeugd zelf, recent uitgerust met een skateschans. Maar wellicht zijn er andere wensen.

Overlast

Welzijn wordt mede bepaald door factoren die overlast veroorzaken. Verkeershinder is een belangrijk aandachtspunt. Voor overlast door verkeer is een aparte paragraaf ingebouwd

Maar ook de vervuiling van het groen door zwerfafval en hondenpoep is hinderlijk. Bewoners en bezoekers moet zelf hun rommel opruimen en zo nodig moeten daarvoor maatregelen worden getroffen die hen daarvan doordringt.

Omgevingsvervuiling door de transportmasten voor energie, waarvan gevreesd moet worden dat er meer bijkomen, baart ons dorp grote zorgen.

Maar ook kan er hinder zijn door BBQ bij burens of door stoken. Rook is niet fijn voor het milieu en zeker niet voor mensen met luchtwegproblemen. Bewoners wordt verzocht verstandig met BBQ om te gaan en terughoudend te betrachten met het stoken van houtkachels. Zeker bij windstil en mistig weer is het niet goed om te stoken.

Lawaai door motorgrasmaaiers of klusmachines levert ook overlast op. Houdt u ook rekening met uw burens bij de uitvoering van sommige hobby's zoals sleutelen aan brommers en auto's. Denkt u eraan dit zoveel mogelijk overdag of vroeg in de avond te doen en bij voorkeur ook niet op zondag?

Onderwijs

De school is belangrijk voor de leefbaarheid in Nisse. Daarom maken we ons sterk voor het behoud en het groene karakter van de school. De school kan een regionale functie vervullen. Ook in combinatie met kinderopvang en buitenschoolse opvang. In 2030 heeft Nisse daarom nog steeds een eigen school. Recent is een lokaal bijgebouwd. Daarom is een verkeersplan opgesteld dat regelmatig getoetst zal worden om extra verkeersoverlast zo veel mogelijk te beperken. De Diaconielaan gaat in 2024 op de schop en dat zal van invloed kunnen zijn op een verbetering van de situatie.

Cultuur

Erfgoed draagt bij aan het karakter van Nisse en kan een rol spelen in toerisme. Behoud ervan is belangrijk. Daarom wordt het erfgoed binnen en buiten de bebouwde kom in kaart gebracht en worden, daar waar nodig, eigenaren (of verantwoordelijken) voor instandhouding verzocht. De daadwerkelijke financiële ondersteuning zien wij als een verantwoordelijkheid van de gemeente. In Geopark Scheldedelta wordt een wandelroute in kaart gebracht met scanmogelijkheden om terug te kunnen kijken in de tijd "zoals het vroeger was". Daarnaast hebben de Rommelmarkt en het Muziekfestival een vaste waardevolle plaats ingenomen in het dorp. Kossemisse en Rondje Nisse zijn ook gewaardeerde culturele evenementen. Ook Jumping de Weel is een zeer gewaardeerd paardenevenement.

Recreatie

De typische kenmerken van Nisse zijn rust, ruimte en groen. Dat willen we absoluut behouden. Wel willen we meer ruimte voor dagtoerisme met aantrekkelijke mogelijkheden voor wandelaars (Wienkeltjespad) en fietsers door het aanbieden van routes (fietsknooppunten), informatie (papier en digitaal), openstelling van voorzieningen, arrangementen en activiteiten.

Er zal wel aandacht moeten blijven voor het schoonhouden van de wandelpaden omdat op het loopgedeelte daar te vaak hondenpoep wordt gezien. Wellicht kunnen bordjes met opruim- en aanlijnplicht verbetering brengen. Maar het belangrijkste is dat hondenbezitters denken aan andere gebruikers en we niet hoeven in te zetten op drastische maatregelen zoals DNA onderzoek van hondenpoep in Reimerswaal.

De diverse groepen met tuk tuks, solexen en dikke bandenbrommers blijven welkom. Maar onnodig toeteren wordt niet gewaardeerd. Wellicht dat de uitbaters de cliënten daar op kunnen wijzen.

Sport

We behouden de bestaande sportvoorzieningen en investeren in de toekomst ervan. Het voetbalveld wordt gebruikt door de leerlingen van de Meidoornschool. Het sportveld is voor meerdere doeleinden geschikt. Nieuwe initiatieven heten wij graag welkom. Er wordt veel gewandeld en gefietst in en rond Nisse. Ook hardloopwedstrijden zoals de Meidoornloop in mei en de Zakloop in november zijn vermeldenswaard.

Mobiliteit

Wonen in Nisse is leven met een zeer beperkte OV-infrastructuur. Wel willen we mensen, jong en oud, die niet (meer) autorijden of niet (meer) over eigen vervoer beschikken, ondersteunen bij mobiliteit. Met name zal er aandacht moeten zijn voor ouderen, zodat die ook eens een uitje kunnen hebben. Bijvoorbeeld een keer in de week naar Goes of andere plaats, ter vrije besteding. Winkelen, koffie drinken of een expositie of voorstelling bezoeken.

Verkeer en Veiligheid

Er is de nodige onvrede in het dorp over de verkeersintensiteit en overlast.

De Drieweg (N665) is voor Nisse en omgeving een belangrijke doorgaande weg, maar we willen wel het samenspel tussen die weg en dorp verbeteren. De Drieweg mag geen racebaan meer zijn. Om dat te bereiken, willen we de veiligheid van de kruisingen en oversteekplaatsen verbeteren en geluidsoverlast verminderen.

De weg gaat dwars door de belangrijke woonkern van Nisse waar met name ook veel overstekende kwetsbare kinderen en scholieren gebruik van maken. Te voet en met de fiets. Buiten de woonkern gaat de weg door mooi natuurgebied.

Handhaving van de maximumsnelheid draagt ook substantieel bij aan de verkeersveiligheid en de beperking van geluidsoverlast van optrekkend (motor)verkeer, dat de bebouwde kom uitrijdt.

De huidige snelheid op de Drieweg vlak voor en na de kruising met de Gerbernesseweg is 50 km. Er wordt echter vaak veel harder gereden.

Het is een uitdrukkelijke wens dat bij het kruispunt van de Drieweg en de Gerbernesseweg op de maximumsnelheid van 50 km gehandhaafd wordt en/of andere gedrag beïnvloedende maatregelen getroffen worden, zodat het voor gebruikers van de weg volstrekt duidelijk is dat ze door een dorpskern rijden met kwetsbare verkeersdeelnemers die daar het kruispunt moeten oversteken. Met name zijn er veel kinderen die met de fiets naar school gaan in Nisse of juist andersom naar Goes en terug naar huis.

Het 60 km bord vlak bij de Zuidweg maant het inkomend verkeer tijdig tot lagere snelheid zodat bij het naderen van het 50 km bord de snelheid al fors gereduceerd is. Een dergelijk 60 km bord zou ook bij de Thijshoekseweg geplaatst moeten worden. Dan is er aan beide zijden van het kruispunt een gelijkwaardige situatie, waarbij de snelheid richting het kruispunt tijdig substantieel verminderd moet worden. Ook wordt daarmee de geluidsoverlast van het krachtig accelereren bij het dorp uitrijden, tegengegaan.

Het is wenselijk dat voor de gehele dorpskern op de maximumsnelheid van 30 km gehandhaafd wordt. Uit huidige snelheidsmetingen blijkt dat ook in de woonstraten onnodig geaccelereerd en te hard gereden wordt. Bedrijfswagens maar ook veel bewoners zelf rijden veel te hard. Het initiatief ligt primair bij de bewoners en bezoekers om fatsoenlijk en rustig te rijden.

Ook zal gestreefd moeten worden het dorp alleen open te stellen voor bestemmingsverkeer. Autorijscholen zoals Dek en Hoogesteger kunnen ook elders leerlingen vaardigheden laten opdoen met grote vrachtwagens. Mogelijk dat een verkeerscirculatieplan uitkomst kan bieden. Er zal in ieder geval een oplossing moeten komen voor vrachtauto's en bussen, omdat er te vaak aanrijdingen plaats vinden en zeer hinderlijke verkeerssituaties ontstaan.

Tijdens de oogsttijd moeten de weggebruikers uitkijken voor slik. Van de boeren wordt niet verwacht dat ze alles meteen opruimen, maar wel verwacht mag worden dat buitensporige overlast voorkomen wordt en met name fietspaden schoon blijven of gemaakt worden, omdat hier kwetsbare verkeersdeelnemers gebruik van maken.

Groenbeleving

Het groen in en rondom Nisse is van groot belang voor de beleving van ons dorp. Voor de inwoners, maar ook voor de bezoekers, mens en dier.

Er moet gestreefd worden naar goed overleg tussen alle betrokken partijen, de boeren en natuurbeheer. Immers de boeren en fruittelers hebben eeuwenlang hier activiteiten ontplooid en zijn mede verantwoordelijk voor de beleving van de mooie gevarieerde omgeving, dat met de seizoenen mee gaat. De akkers met bessen, tarwe, uien, maïs, aardappelen en bieten, de boomgaarden, de weilanden met koeien, schapen en paarden, horen even goed bij het dorp als de natuurgebieden met de befaamde hekkenstructuur die thans in beheer zijn bij Natuurmonumenten en Zeeuws Landschap. Gehoopt wordt dat de druk op het boerenbedrijf en fruittelers, niet ten koste gaat van het waardevolle gevarieerde landschap.

De Mariakerk heeft nog diverse percelen met natuurgrond, waarvan de wens uitgesproken wordt dat dit zo behouden blijft.

Ook in het dorp zal regelmatig, in ieder geval elke drie jaar, inspectie plaatsvinden naar de staat van het groen. Zeker nu zware stormen vaker kunnen voorkomen zullen de bewoners rondom het Dorpsplein en in de buurt van grote bomen zich op hun gemak moeten voelen dat er geen achterstallig onderhoud is.

Er wordt overlast ervaren door luis op auto's op het Dorpsplein. Gekeken zal worden hoe dit te minimaliseren, zoveel mogelijk met behoud van het karakteristieke plein.

Uitdrukkelijk maakt het dorp zich grote zorgen vanwege een uitbreiding van het transport van de elektriciteit via nieuwe hoge masten. Dit tast het landschap onevenredig aan. Nisse heeft daar geen enkel voordeel van.

Duurzaamheid

De Dorpsraad ondersteunt voluit de inspanningen van de werkgroep Duurzaam Nisse om het dorp Nisse te verduurzamen. We erkennen dat duurzaamheid een sleutelrol speelt bij het vormgeven van een toekomst die in harmonie is met onze natuurlijke omgeving en de authentieke schoonheid van Nisse behoudt.

Verduurzaming van woningen is daarbij een van de centrale doelstellingen. Door middel van isolatie, isolatieglas, warmtepompen en zonnepanelen dient ernaar gestreefd te worden de energie-efficiëntie van de woningen aanzienlijk te verbeteren. Dit omvat ook een toewijding aan het verantwoord renoveren en verduurzamen van monumentale panden en woningen met een beschermd dorpsgezicht, om hun historische karakter te behouden terwijl het energieprofiel verbetert.

Waterbeheer is een andere cruciale factor. In een tijd van klimaatverandering en toenemende droogte is het behoud van regenwater en een duurzaam watergebruik

essentieel. Hierin zal de samenwerking gezocht worden om strategieën en infrastructuur te ontwikkelen die regenwater opvangen en gebruiken voor plaatselijke behoeften, terwijl we de overvloed aan water in vochtige seizoenen beheren.

Hitteplannen en het tegengaan van hitte-eilanden zijn even belangrijk. Door het vergroten van groene ruimtes binnen en rond ons dorp, en door het bevorderen van groendaken en schaduwrijke gebieden, kunnen de lokale temperaturen gemodereerd worden en een gezonder en comfortabeler leefklimaat creëren voor al onze inwoners.

Tenslotte zal de samenwerking gezocht worden met de relevante autoriteiten en dienstverleners om de stroomvoorziening van het dorp te verbeteren. Dit is essentieel voor de aansluiting van warmtepompen, zonnepanelen en laadpalen voor elektrische voertuigen. Er wordt gestreefd naar een betrouwbare en efficiënte energie-infrastructuur die onze duurzaamheidsdoelstellingen ondersteunt.

In samenwerking met de werkgroep Duurzaam Nisse, zijn we ervan overtuigd dat we een duurzame, veerkrachtige en levendige toekomst voor ons dorp kunnen realiseren. Door deze duurzame visie na te streven, beschermen en versterken we niet alleen de natuurlijke en historische schoonheid van Nisse, maar dragen we ook bij aan een wereld waar duurzaam leven de norm is.

Energie Transitie

De Dorpsraad van Nisse onderkent het groeiende belang en de urgentie van een grootschalige energietransitie. Dit betekent een toekomst waarin we overgaan van een afhankelijkheid van fossiele brandstoffen naar een model dat zich richt op hernieuwbare en duurzame energiebronnen. We zijn ons daar bij bewust dat dit vanuit de regering opgelost zou kunnen gaan worden met meerdere grootschalige projecten, zoals de bouw van twee kerncentrales, het aanleggen van nieuwe hoogspannings- en waterstofleidingen, de ontwikkeling van zonneweides en windmolenparken en het aanlanden van offshore windparken.

Al deze elementen kunnen een essentiële bijdrage leveren aan het verduurzamen van onze energievoorziening, zowel lokaal als landelijk. Ze vertegenwoordigen echter ook significante infrastructurele en landschappelijke veranderingen die met grote zorg moet worden benaderd.

De Dorpsraad van Nisse is sterk toegewijd aan het behouden en verbeteren van de kwaliteit van leven van de dorpelingen en het behoud van het groene, historische aanzicht van het dorp. Elk project dat onderzocht of opgestart wordt, moet in harmonie zijn met deze doelstellingen. We moeten ervoor zorgen dat eventuele grootschalige energieprojecten zorgvuldig worden gepland en uitgevoerd om de impact op het landschap en de lokale leefomgeving te minimaliseren ofwel moeten zorgen dat deze projecten op beter gesitueerde plekken worden uitgevoerd.

Zo kunnen we bijvoorbeeld bij de aanleg van zonneweides en windmolenparken inzetten op zorgvuldige landschappelijke integratie, het behoud van biodiversiteit en dubbel gebruik van land. Ook kunnen we bij de aanlanding van offshore windparken en de aanleg van hoogspannings- en waterstofleidingen streven naar minimale verstoring voor inwoners en natuur.

In het geval van de voorgestelde kerncentrales is het van belang dat we volledig betrokken zijn bij de discussie over hun locatie, ontwerp en beheer. We zullen nauwlettend toezien op de veiligheidsmaatregelen en de impact op de lokale omgeving.

In het licht van deze grootschalige energietransitie blijft de Dorpsraad vastberaden om de belangen van Nisse en haar inwoners te beschermen. We zijn bereid om actief deel te nemen aan dialogen en besluitvormingsprocessen rond deze projecten, zodat we een evenwicht kunnen vinden tussen de dringende noodzaak van energietransitie en het behoud van het groene en aangename karakter van ons dorp. Samen kunnen we de weg naar een duurzamere toekomst bewandelen, zonder onze identiteit en levenskwaliteit te verliezen.

De Dorpsraad